

AMSTERDAM LIGHT FESTIVAL – GESCHIEDENIS

Al in de jaren '20 verwierf lichtkunst een prominente plek in de openbare ruimte in grote steden in Europa, waaronder ook Amsterdam. Hier vond in oktober 1929 het eerste grote Nederlandse 'lichtevenement' plaats, de Edison Lichtweek. Verschillende gebouwen in de stad werden voor de gelegenheid versierd met gloeilampen, waarmee massaal nieuwsgierige bezoekers werden getrokken. Een verlichte Fokker maakte zelfs rondvluchten laag boven de stad en er was een watercorso, waarbij bootjes met speciale verlichting in optocht rondvoeren!

Dankzij de opkomst van geavanceerd LED-licht, dat kunstenaars nieuwe mogelijkheden biedt, heeft lichtkunst in de openbare ruimte sinds het begin van de 21^e eeuw een enorme ontwikkeling doorgemaakt. De laatste 15 jaar zijn er dan ook meerdere lichtkunstfestivals in Nederland ontstaan, zoals GLOW in Eindhoven, Winterlicht in Schiedam, Polderlicht en Amsterdam Light Festival in Amsterdam.

1970/2004 - Het Amsterdam Light Festival heeft een langere voorgeschiedenis. In Amsterdam lichtte het gemeentelijke energiebedrijf (de GEB) de grachten in de stad decennialang sfeervol aan, totdat het bedrijf aan het eind van de jaren '90 geprivatiseerd werd. De behoefte om de binnenstad weer aantrekkelijk te maken met licht zette een aantal Amsterdamse ondernemers aan om gezamenlijk nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Zo werd in 2003-4 twee keer Yule georganiseerd.

2009/2010 - In 2009 namen Vincent Horbach en Henk Jan Buchel het initiatief tot de verlichte botenparade **Christmas Canal Parade**. Met reder Felix Guttmann als aanjager organiseerden zij in 2010 **Winter Magic Amsterdam**, met naast de botenparade – die met creatief producent Wim Dröge werd vormgegeven - meerdere activiteiten. Zo zette lichtontwerper Rogier van der Heide de Magere Brug gedurende 3 weken in een bijzonder licht. Als nieuwjaarsgroet was er een Best Wishes Tour, waar 700 vrijwilligers een rondvaart langs de route aangeboden kregen.

2012 - Na een onderbreking van een jaar ontwikkelt Guttmann - samen met Van der Heide en evenementenorganisator Raymond Borsboom - in 2012 de eerste editie van **Amsterdam Light Festival**. De focus verschuift definitief van entertainment naar lichtkunst. Er is gedurende 7 weken een waterroute en in de kerstvakantie een wandelroute door de Plantage-buurt met de naam *Illuminade*. Langs de Amstel worden grootschalige installaties geplaatst van wereldberoemde lichtkunstenaars: 1.26 Amsterdam, een boven de Amstel zwevend net van Janet Echelman; OVO, een opengewerkt ei van Koert Vermeulen en Pol Marchandise en Appears@Amsterdam van de Nederlandse Titia Ex, die de Magere Brug laat verdwijnen door hem in te pakken met spiegels. Begin kerstvakantie wordt de Christmas Canal Parade gehouden. Onder de naam Socialite zijn er diverse activiteiten speciaal voor Amsterdammers. Studenten organiseren een optocht 'Light My Ride' met versierde tweewielers. Een kunstwerk samen met kinderen van diverse basisscholen gemaakt. Eind januari sluit de Best Wishes Tour het festival af.

2013 - De waterroute wordt verder uitgebreid en krijgt een nieuwe naam 'Water Colors', die zeer goed aanslaat. Het publiek geniet massaal van de mogelijkheid om comfortabel in een boot dicht langs de kunstwerken te varen. Internationale media zorgen voor snelle uitbouw van de bekendheid. Artistiek leider van der Heide haalt de iconische *Fly's Eye Dome* van architect Buckminster Fuller naar Amsterdam.

2014 - De vaarroute *Water Colors* is een enorm succes. Naast de professionele schepen gaan ook de Amsterdammers in eigen bootjes massaal het water op, en roeiers en open sloepen de kou trotseren. Het festival start haar samenwerkingsverband met Amsterdam Creative Industries Network, om jaarlijks in samenwerking met studenten van de HvA en de Breitner Academie een innovatief

lichtkunstwerk te maken. Burgemeester Eberhard van der Laan wordt beschermheer van het festival. Het festival begint bij de traditionele familie-uitjes te horen.

2015 - Amsterdam Light Festival heeft de eer dat Prinses Beatrix bereid is de opening te verrichten, een erkenning dat lichtkunst als kunstgenre volwassen aan het worden is. Daardoor wordt ook de blijvende waarde van de kunstwerken onderkend. Het festival start haar eerste internationale samenwerking om lichtkunstwerken uit de eigen 'collectie' vervolgens te presenteren tijdens evenementen in andere steden. Zo verzorgt het Amsterdamse team bijvoorbeeld het eerste Norrköping Light Festival. Bij station Sloterdijk wordt een kunstwerk van Tijdmakers na afsluiting van het festival permanent geïnstalleerd.

2016 - Amsterdam Light Festival viert haar eerste lustrum. Naast internationale kunstenaars nemen grote architecten deel aan het festival: zo is er werk te zien van Ben van Berkels UN studio, Benthem Crouwel Architects en het Singaporese kantoor DP Architects. Bijna een miljoen mensen bezoekt het festival, dat de kinderschoenen ontgroeid is.

2017 - Na vijf jaar treedt Rogier van der Heide terug als artistiek leider en wordt opgevolgd door artistiek directeur Lennart Booij. De zakelijke leiding komt bij Frédérique ter Brugge te liggen, terwijl Raymond Borsboom zich gaat focussen op het uitbouwen van de internationale samenwerkingen. Felix Guttman bestendigt zijn betrokkenheid als voorzitter. Wereldberoemd kunstenaar en activist Ai Weiwei maakt een kunstwerk: *thinline*. De routes worden nu aangeduid als 'Land' en 'Water', waarbij 'Land' verhuist van de Plantage naar het Marineterrein.

In de loop van de jaren heeft Amsterdam Light Festival grote ontwikkelingen doorgemaakt. Maar onze missie is onveranderd gebleven: tot op de dag van vandaag verlicht het jaarlijkse festival tijdens de donkere dagen Amsterdam voor haar bewoners en bezoekers, maakt lichtkunst en -kunstenaars bekend bij een groot publiek, en geeft de Amsterdamse economie, de lichtindustrie en innovatie in de wintermaanden een impuls.